

การกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ : มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี

International Trade Barriers : Non-Tariff Measures (NTMs)

ธิดารัตน์ ไชคสุชาติ*

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการค้าระหว่างประเทศมีการทำข้อตกลงระหว่างประเทศมากมาย ประเทศต่างๆ ได้นำมาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีมาปกป้องการค้าของตนเองอย่างต่อเนื่อง บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านทราบและเข้าใจถึงภูมิหลังและประเภทของมาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี กับให้ข้อเสนอแนะบางประการสำหรับการปรับตัวของผู้ที่เกี่ยวข้อง ประเภทของมาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี ประกอบด้วย มาตรการด้านการจำกัดปริมาณ มาตรการด้านคุณภาพและสิ่งแวดล้อม และมาตรการชั่วคราว เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายใน ดังนั้นประเทศต่างๆ จึงจำเป็นต้องปรับตัวสำหรับมาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีที่หลากหลาย ถ้าไม่สามารถปรับตัวก็จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันทางการค้าได้

คำสำคัญ : การกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี

Abstract

At the present time, International trading involves many international agreements. Countries continue to take Non-Tariff Measures (NTMs) to protect their industries. In these contexts, the overall objective of this article is to give the background and taxonomies of NTMs. In addition, the article suggests some adjustments that can be made by stakeholders. Most taxonomies of Non-Tariff Measures (NTMs) include quantitative restriction measures, qualitative and environmental measures and temporary

* อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

measures to protect domestic industries. So countries have to adapt themselves to the various Non-Tariff Measures (NTMs). If they cannot adapt, they will lose the market share competition.

Keywords : International Trade Barriers, Non-Tariff Measures

บทนำ

ในปัจจุบัน แม้ว่าหลายประเทศในโลกมีความพยายามเจรจาเขตการค้าเสรีระหว่างกันมากขึ้นเพื่อลดกำแพงภาษีและขจัดอุปสรรคทางการค้า แต่ในขณะเดียวกันประเทศเหล่านี้มีความพยายามนำเอามาตรการกีดกันทางการค้ามาใช้มากขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรการกีดกันที่ใช้ภาษี (NTMs) เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ ปกป้องผู้ผลิตหรือผู้บริโภคของตน แทนการกีดกันโดยใช้ภาษีหรือใช้การกำหนดปริมาณนำเข้าเช่นในอดีต นอกจากนี้ ทิศทางการค้าที่เริ่มมีการเปิดเสรีแบบทวีภาคีเพิ่มขึ้นก็มีความเป็นไปได้สูงที่ NTMs จะถูกใช้มากและจะมีผลกระทบคลุมในวงกว้างมากขึ้น มีการนำประเด็นทางสังคมต่าง ๆ มากำหนดเป็นมาตรฐานทางการค้าระหว่างประเทศ และแนวโน้มในอนาคตมาตรฐานที่ถูกสร้างขึ้นจากประเทศที่พัฒนาแล้วน่าจะถูกผลักดันให้กลายเป็นมาตรฐานของโลก และมีการพัฒนาเงื่อนไขของการกีดกันการค้าที่เข้มงวดมากขึ้น รวมถึงการมีรูปแบบการกีดกันทางการค้าแบบใหม่ออกมามากขึ้น เช่น ประเทศญี่ปุ่นมีการนำ NTMs มาใช้มากขึ้นในขณะนี้ เช่น มาตรการทางด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม โดยญี่ปุ่นจะให้ความสำคัญกับคุณภาพของสินค้ามากกว่าราคา ในขณะที่สหภาพยุโรป (อียู) จะเน้น

ในเรื่องระเบียบว่าด้วยความปลอดภัยของอาหาร (Food Safety) ร่างระเบียบควบคุมเคมีภัณฑ์ (REACH) ระเบียบควบคุมความปลอดภัยในระบบการขนส่งสินค้าที่บังคับใช้ไปในวันที่ 1 กรกฎาคม 2552 มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรของโลก (Global Gap) และมาตรการที่กำหนดโดยภาคเอกชนในเรื่องแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility : CSR) กำลังเป็นที่นิยมมาก (ฐานเศรษฐกิจ. 2551 : ออนไลน์) ส่วนของสหรัฐอเมริกาหนี้ออกจาก NTMs ที่เข้มงวดเป็นพิเศษอยู่แล้ว ล่าสุดกำลังหาแนวทางที่จะตรวจสอบคุณภาพสินค้าที่จะนำเข้าตลอดสายการผลิต แทนที่จะสุ่มตรวจสินค้าที่ปลายทางเหมือนในอดีต

สำหรับสินค้าส่งออกของประเทศไทยที่ถูก NTMs จากประเทศคู่ค้ามีอยู่หลายปรากฏการณ์เช่นกัน (สิทธิชัย ฝรั่งทอง. 2552 : ออนไลน์) ได้แก่ กรณีสินค้ากล้วยไม้ไทยที่ส่งเข้าไปจำหน่ายในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป (อียู) ที่เข้มงวดในการตรวจสอบเพลีสไฟ ซึ่งเป็น การเพิ่มภาระด้านต้นทุน และเป็นอุปสรรคทางการค้าของสินค้ากล้วยไม้ไทยในตลาดอียู กรณีสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกแห่งสหราชอาณาจักรที่รวมกลุ่มกันจากองค์กรค้าปลีกต่างๆ

เพื่อตรวจสอบคุณภาพการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ โดยมาตรฐานการนำเข้าที่เรียกว่า “The British Retail Consortium : (BRC)” ซึ่งหากทำไม่ได้ผู้นำเข้าจะไม่สามารถไปวางขายในห้างค้าปลีกของอังกฤษได้ นอกจากนี้รัฐบาลอังกฤษได้จัดตั้งบริษัทเอกชน “Carbon Trust” เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีที่จะลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมให้ปล่อยปริมาณคาร์บอนต่ำระหว่างประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปและไทย เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเข้าร่วมโครงการคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) ด้วยการติดฉลาก (Carbon Label) สำหรับประเทศญี่ปุ่น ก็มีข้อกำหนดในการตรวจสอบสารปนเปื้อน กรณีนมผงที่นำเข้าจากไทยต้องผ่านกระบวนการอบไอน้ำ โดยส่งเจ้าหน้าที่เกษตรของญี่ปุ่นควบคุมการผลิตในประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับรัฐบาลออสเตรเลียที่มีการนำกล้องจุลทรรศน์มาตรวจสอบหาแมลงศัตรูพืชบนผลนมผงที่ไทยส่งเข้าไปจำหน่าย ทำให้นมผงไทยถูกยึดและเผาทำลายไปเป็นจำนวนมาก หรืออย่างกรณีประเทศอินเดียที่ยินยอมให้ผลไม้ไทยเข้าไปจำหน่ายได้แต่ต้องผ่านการรมสารเมทิลโบมายด์ในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งในทางปฏิบัติแล้วทำได้ยาก เพราะทำให้คุณภาพผลไม้เสียหายจนขายไม่ได้ ส่วนประเทศอินโดนีเซียเตรียมประกาศใช้มาตรการด้านสุขอนามัยที่มีข้อกำหนดให้รมสารเมทิลโบมายด์กับสินค้าผลไม้ที่นำเข้าจากต่างประเทศ และจีนมีการตรวจสอบการปนเปื้อนของสารตัดแต่งพันธุกรรม (GMOs) เป็นต้น

ดังนั้นผู้ประกอบการในประเทศต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย ถ้าไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานเหล่านี้ย่อมสูญเสียโอกาสทางการตลาดจากโลกที่กำลังเปิดกว้างและเชื่อมโยงกันมากขึ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์ ด้วยความสำคัญของ NTMs ที่มีต่อการค้าระหว่างประเทศ บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านทราบและเข้าใจถึงภูมิหลังและประเภทของ NTMs รวมถึงข้อเสนอแนะบางประการที่ใช้เป็นแนวทางสำหรับการปรับตัวของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อรับมือกับ NTMs ที่กำลังแพร่หลายในสังคมการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน

ภูมิหลังของมาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษี

มาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Measures : NTMs) เป็นกฎระเบียบข้อบังคับของภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศที่องค์การการค้าโลก (WTO) อนุญาตให้ใช้ได้ในการดำเนินการส่งเสริมการค้าที่เป็นธรรมหรือมีสิทธิใช้เป็นข้อยกเว้นในการฉ้อฉลและจำเป็นรวมทั้งเพื่อคุ้มครองชีวิตและสุขภาพมนุษย์พืชและสัตว์ ทั้งนี้จะต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นเหตุผล และไม่ผลต่อการกีดกันการค้าอย่างแอบแฝง อีกทั้งยังต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ภายใต้ความตกลงที่กำกับดูแล (WTO คณะกรรมการร่วม ม.ป.ป. : ออนไลน์) ซึ่งสืบเนื่องมาจากความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariff and Trade: GATT) ที่ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นองค์การการค้าโลก (World Trade Organization:

WTO) นั้นได้กำหนดกฎเกณฑ์และระเบียบเพื่อให้เกิดการค้าเสรีและเป็นธรรม โดยทุกประเทศสมาชิกของ WTO จะต้องปรับลดอัตราอากรขาเข้าลงมาเป็นอันดับแรกสุดของการเปิดการค้าเสรี เพื่อให้มีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขันกันอย่างมากมาย ทั้งที่มีและไม่มีผลิตในประเทศ ผลดีเกิดกับประชาชนที่ได้ซื้อของดีราคาถูก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าที่ไม่มีผลิตในประเทศ ส่วนผู้ประกอบการในประเทศหรือภาคการผลิตอุตสาหกรรมก็สามารถนำเข้าวัตถุดิบและเครื่องจักรในอัตราอากรต่ำหรือยกเว้นภาษีมาผลิตสินค้าจำหน่ายและสามารถส่งออกต่างประเทศในราคาถูกได้ การเปิดตลาดการค้าเสรีและให้มีการผลิตสินค้าอย่างเดียวกันมากขึ้นก็จะทำให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงทั้งในด้านราคาและคุณภาพ แต่ก็มีสินค้าคุณภาพต่ำราคาถูกเข้ามาปะปนในตลาดจนเกิดความเสียหายและมีสินค้านำเข้าในหลายกรณีที่ไม่ปลอดภัยต่อการบริโภคของประชาชน รัฐเองจึงต้องกำหนดมาตรฐานคุณภาพสินค้าและความปลอดภัยขึ้นมากีดกันสินค้าที่ไม่มีคุณภาพเหล่านี้ แต่การออกหรือนำมาตรการกีดกันมาใช้อย่างเข้มงวดเกินไปจะทำให้ประเทศอื่นมองว่า เป็นมาตรการที่ไม่เป็นธรรม กลายเป็นอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษีซึ่งแท้จริงแล้ว WTO มีกฎระเบียบของ GATT หลายข้อที่เป็นมาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษีซึ่งอนุญาตให้ประเทศสมาชิกรักษาหลักเกณฑ์ของมาตรการนี้ไปใช้เพื่อคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยของชีวิตมนุษย์ สัตว์ และพืชภายใต้เงื่อนไขด้านคุณภาพสินค้า ความปลอดภัยของผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

หลักการของ GATT 1994 ได้ระบุถึงความเท่าเทียมกันระหว่างประเทศสมาชิก 3 ประการดังต่อไปนี้ (ริงสรณ์ ธนะพรพันธุ์ และคณะ. 2552)

ประการแรก การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most Favoured Nation Treatment : MFN) หมายถึง ประเทศสมาชิกจะใช้ NTMs หรือมาตรการต่างๆ ของ WTO ต่อประเทศสมาชิกได้ ก็จะต้องใช้กับทุกประเทศสมาชิกอื่นอย่างเท่าเทียมและเหมือนกันทั้งหมด

ประการที่สอง การปฏิบัติเยี่ยงชาติ (National Treatment) อันหมายถึง ประเทศสมาชิกจะต้องใช้มาตรการเหล่านี้ปฏิบัติกับสินค้านำเข้าอย่างเดียวกับสินค้าที่ผลิตในประเทศด้วย

ประการที่สาม ความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง ประเทศสมาชิกจะกำหนดกฎเกณฑ์ มาตรการต่างๆ หรือ NTMs จะต้องมีความชัดเจนโปร่งใส และให้ผู้ทำการค้าสามารถทราบถึงข้อมูลต่างๆ ได้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) การกำหนดกฎระเบียบทางการค้าใหม่ และ (2) การปรับปรุงกฎเกณฑ์ที่มีอยู่แล้วให้มีความเข้มงวดรัดกุมเพื่อให้ประเทศภาคีปฏิบัติตามข้อกำหนดเดียวกัน และใช้มาตรการค้าที่เป็นธรรมและโปร่งใส

GATT 1994 มีข้อยกเว้นให้ (1) ใช้มาตรการควบคุมการส่งออกได้ ในกรณีที่เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการขาดแคลนภายในประเทศ อาจใช้มาตรการจำกัดปริมาณส่งออก และ (2) ในกรณีนำเข้าสินค้าจะมีมาตรการที่ดูแล

มาตรฐานสินค้า และเพื่อควบคุมปริมาณสินค้าที่เข้าตลาด (Quota or Limited Quantity) หรือจัดส่วนเกินที่ล้นตลาดด้วยการให้เปล่า หรือคิดราคาต่ำกว่าราคากลาง (Dumping) หรือกรณีที่มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างมากอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ผลิตในประเทศ ก็สามารถใช้มาตรการฉุกเฉินได้ (Safeguard Measure) แต่หลังจากนั้นต้องมีการหารือและพิสูจน์ความเสียหายตามขั้นตอนและเงื่อนไขที่กำหนดในความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องนี้

จากที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อพิจารณาถึงความจำเป็นที่นานาประเทศต้องมีมาตรการกีดกันทางการค้า ผู้เขียนพบว่ามีเหตุผลที่สำคัญดังต่อไปนี้ (Carbaugh. 2006; International Herald Tribune. 2003 : Online; รัตนา สายคณิต และ พุทธกาล รัชธร. 2549)

1. เหตุผลทางเศรษฐกิจ ได้แก่ (1.1) เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมเกิดใหม่หรืออุตสาหกรรมทารก เป็นการเปิดโอกาสให้ธุรกิจในประเทศสามารถเข้ามาในอุตสาหกรรมนั้นๆ ได้ และสามารถพัฒนาความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้อยู่รอดและต่อสู้กับต่างประเทศได้ (1.2) เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมเก่า การที่รัฐเข้าไปปกป้องคุ้มครองอุตสาหกรรมเก่าเป็นการชั่วคราวนั้น จะเป็นการช่วยต่อเวลาให้อุตสาหกรรมนั้นได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถในการแข่งขันให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ (1.3) เพื่อปรับปรุงดุลการชำระเงินให้ดีขึ้น ด้วยความพยายามกีดกันการนำเข้าเพื่อไม่ให้เงินตราไหลออกนอกประเทศ จนกระทั่งดุลการชำระเงินกลับมาอยู่ในภาวะที่ขาดดุลน้อยลงหรือเกิดการเกินดุล

2. เหตุผลทางการเมือง ความมั่นคงของชาติ ได้แก่ (2.1) เพื่อรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของประเทศ เป็นเหตุผลในการคุ้มครองอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาวุธยุทธโปกรณ์ (2.2) เพื่อเตรียมพร้อมให้มีอาหารเพียงพอกับประชาชนในประเทศ ทำให้เกิดแนวคิดในการปกป้องอุตสาหกรรมการเกษตร โดยอาจอยู่ในรูปของการให้เงินสนับสนุนแก่เกษตรกร

3. เหตุผลทางวัฒนธรรม ถูกหยิบยกมาเป็นประเด็นของการกีดกันการนำเข้าสินค้าบางประเภท เช่น ภาพยนตร์ ละคร เพลง โดยเกรงว่าสินค้านี้ดังกล่าวจะทำให้วัฒนธรรมในชาติของตนถูกกลืนหายไป

อย่างไรก็ตาม NTMs ตามหลักการของ GATT 1994 นั้นเป็นหลักการที่ดีและป้องกันการเอาเปรียบของประเทศสมาชิกด้วยกัน แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับระดับการพัฒนาของประเทศสมาชิกก็จะเห็นความแตกต่างตรงที่ระดับความเป็นมาตรฐานสูงต่ำทันทีใน 2 กรณี คือ (WTO คณะกรรมการร่วม. ม.ป.ป. : ออนไลน์)

1. ประเทศที่ยังไม่มีมาตรฐานกลางของแต่ละประเภทสินค้าของตนเองจะประสบปัญหาอุปสรรคต่อการส่งออกไปยังประเทศที่มีการกำหนดระดับความเป็นมาตรฐานนั้นเป็นอย่างมาก เพราะไม่สามารถแสดงผลการตรวจสอบเป็นที่รับรองมาตรฐานส่งออกได้เลย ตัวอย่างเช่น การใช้มาตรฐาน ISO 9000 ของสหภาพยุโรป

2. ประเทศที่มีมาตรฐานกำหนดเป็นของตนเองแล้ว แต่ไม่ครบทุกรายการสินค้าและแต่ละสินค้าอาจยึดมาตรฐานกลางมาใช้ เช่น

CODEX, UL, WHO-GMP เป็นต้น แต่พบว่า ประเทศที่พัฒนาแล้วได้กำหนดระดับเกณฑ์มาตรฐานที่สูงกว่า หรือเข้มงวดกว่า เช่น วิธีการคำนวณและเกณฑ์การตัดสินว่าเป็นการทุ่มตลาดของสหภาพยุโรป ปริมาณสารตกค้างในผลิตภัณฑ์จากกุ้ง และระเบียบวิธีปฏิบัติใหม่ที่เข้มงวดจากการก่อการร้ายของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ประเทศกำลังพัฒนาจึงประสบปัญหาการส่งออกสินค้าไปยังประเทศที่พัฒนาแล้ว ขณะที่ประเทศพัฒนาแล้วกลับไม่มีปัญหาในการส่งออกมายังประเทศกำลังพัฒนาอย่างเช่นประเทศไทย เป็นต้น ปัญหาระดับความแตกต่างของมาตรฐานและความเข้มงวดของประเทศที่พัฒนาแล้ว รวมทั้งวิธีปฏิบัติจึงกลายเป็นการกีดกันในที่สุด

ประเภทของมาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษี

จากที่กล่าวมาข้างต้น มาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษีมียู่ด้วยกันหลายประเภท สามารถแบ่งออกเป็นสามประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ (John. Beghin. December 2006 : Online ; Krugman and Obstfeld. 2006 ; คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2549 : ออนไลน์ ; ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. กรกฎาคม-กันยายน 2543 ; “มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด” ม.ป.ป. : ออนไลน์)

ประเภทแรก เป็นมาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดปริมาณ (Quantitative Measures) ทั้งการนำเข้าหรือการส่งออกได้แก่

1. การจำกัดโควตาการนำเข้า (Import Quotas)เป็นการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายที่สุด เพราะสามารถควบคุมสินค้าได้ในปริมาณที่แน่นอน จึงเป็นการเปิดโอกาสการแข่งขันได้ดีกว่าในกรณีของการเก็บภาษีนำเข้าเพราะการเก็บภาษีนำเข้า ผู้ผลิตจากต่างประเทศอาจยอมลดต้นทุนการผลิตหรือลดราคาลง (หรืออาจถึงขั้นทุ่มตลาด) เพื่อให้สามารถแข่งขันกับสินค้าที่ผลิตในประเทศได้ การจำกัดโควตาการนำเข้านี้อาจเป็นการจำกัดโดยใช้ปริมาณหรือมูลค่าของสินค้าเป็นตัวกำหนดก็ได้ โดยอาจแบ่งเป็นโควตาสำหรับแต่ละประเทศหรือเป็นโควตาารวมก็ได้ และโดยปกติจะมีการใช้โควตาควบคู่ไปกับภาษีศุลกากรหรือเรียกว่า โควตาอัตราภาษีศุลกากร (Tariff Quota หรือ TRQ)

2. การห้ามทำการค้า (Embargoes) เป็นการห้ามนำเข้า (หรือส่งออก) สินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดกับประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือการห้ามทำการค้าระหว่างประเทศกับประเทศหนึ่งอย่างเด็ดขาด (รุนแรงที่สุด) เช่น กรณีที่สหรัฐฯห้ามการนำเข้าจากประเทศอิรัก ทำให้อิรักไม่สามารถส่งออกสินค้าไปยังสหรัฐฯได้ การห้ามทำการค้าเป็นการจำกัดทางเลือกของผู้บริโภคไม่ให้มีโอกาสได้สัมผัสกับสินค้าของประเทศอื่นๆ ทำให้ผู้ผลิตสินค้าในประเทศนั้นๆ ไม่สามารถแข่งขันได้อย่างเสรีในเวทีการค้าโลก

3. การจำกัดปริมาณส่งออกโดยความสมัครใจของประเทศผู้ส่งออก (Voluntary Export Restraints: VERs) ถือว่าเป็นโควตาประเภทหนึ่ง แต่ประเทศผู้ส่งออกเป็นผู้จำกัด

ปริมาณสินค้าส่งออกนั้นด้วยตนเอง มิได้เกิดจากประเทศผู้นำเข้า แต่ในความเป็นจริงแล้ว การจำกัดการส่งออกดังกล่าวมักมาจากการตกลงร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ซึ่งทำให้ประเทศผู้ส่งออกยอมจำกัดปริมาณการส่งออกเองอันเป็นผลมาจากการบีบบังคับของอีกฝ่ายมากกว่าความสมัครใจ เช่น ในกรณีของประเทศญี่ปุ่นที่เคยกำหนดปริมาณส่งออกรถยนต์ไปยังประเทศในยุโรป

4. การกำหนดสัดส่วนท้องถิ่น (Local Content) หรือการกำหนดการใช้ส่วนประกอบการผลิตจากท้องถิ่นซึ่งรวมถึงทั้งแรงงานและวัตถุดิบนั้นถือเป็นการกีดกันการนำเข้าวิธีหนึ่งและถือเป็นการบังคับให้ผู้ผลิตต่างประเทศเข้ามาลงทุนผลิตในประเทศตนแทนที่จะใช้วิธีส่งสินค้าเข้ามาขาย

ประเภทที่สอง มาตรการด้านคุณภาพ (Qualitative Measures) หมายถึง กฎระเบียบต่างๆ ที่ออกโดยรัฐบาลของประเทศผู้นำเข้าที่มีผลทำให้กระบวนการนำเข้ามีขั้นตอนมากขึ้น หรือมีต้นทุนสูงขึ้น เช่น กระบวนการหรือขั้นตอนพิธีการด้านศุลกากร การออกกฎระเบียบว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ซึ่งบังคับให้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถส่งออกต้องได้รับการรับรองจากประเทศผู้นำเข้าก่อน หรือการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ตามกฎระเบียบของประเทศผู้นำเข้า นอกจากนี้ มาตรการนี้ยังรวมถึงบทบาทของภาคเอกชนในต่างประเทศที่มีผลต่อความต้องการผลิตภัณฑ์นำเข้า เช่น การรณรงค์ต่อต้านผลิตภัณฑ์นำเข้าของกลุ่มผู้บริโภคในประเทศผู้นำเข้า หรือการตั้งเงื่อนไขให้ผู้ส่งออกต้องปฏิบัติตามมาตรการหรือมาตรฐานการผลิตบางประเภท เช่น โครงการ

ฉลากสิ่งแวดล้อม (Eco-labeling) เพื่อแสดงว่าผลิตภัณฑ์นั้นไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมทั้งด้านการผลิตและการบริโภค โครงการจัดทำระบบจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14000) เพื่อป้องกันผู้ผลิตพยายามจัดการให้มีการเกิดของเสียให้น้อยลง ในกระบวนการผลิตโดยกรรมวิธีต่างๆ ตัวอย่างมาตรการด้านคุณภาพที่ประเทศพัฒนาแล้วอย่างสหรัฐอเมริกาและยุโรปนิยมใช้ ได้แก่

1. มาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practices) คือ หลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตตามมาตรฐาน Codex Alimentarius Commission เพื่อเป็นพื้นฐานในการควบคุมให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีในการผลิตอาหารและแปรรูปอาหาร และทำให้ผู้ประกอบการสามารถผลิตอาหารได้อย่างปลอดภัย ลดความเสี่ยงของโอกาสการเกิดอันตรายทางชีวภาพ เคมี และกายภาพ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริโภคมั่นใจว่า อาหารนั้นเหมาะสมแก่การบริโภคจริงๆ เช่น ในสหภาพยุโรปมีการแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับสุขอนามัยอาหารให้ครอบคลุมทุกกระบวนการในห่วงโซ่อาหาร ตั้งแต่การเตรียม การเพาะปลูก การแปรรูป และการขนส่งถึงมือผู้บริโภค

2. มาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices) คือหลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดีในการผลิตผลิตภัณฑ์เกษตรในภาคการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ และการประมง การผลิตผลิตภัณฑ์เกษตรนั้นต้องสอดคล้องกับมาตรฐานสุขอนามัยและมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค เช่น แรงกดดันที่ผู้ค้าปลีกใน EU เรียกร้องให้ฟาร์มของผู้ส่งออกเวียดนามที่เพาะเลี้ยงปลา Pangasius ต้องผ่านมาตรฐาน Global GAP

3. มาตรฐาน HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point) คือ ระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุมในการผลิตอาหาร เพื่อป้องกันอันตรายจากจุลินทรีย์ สารเคมี และสิ่งปนเปื้อนที่อาจเกิดขึ้นในอาหาร เช่น กลุ่มสหภาพยุโรปได้ขอความร่วมมือมายังประเทศไทย ให้จัดทำระบบประกันคุณภาพความปลอดภัยของอาหาร HACCP คุณ้เพิ่มการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ผัก ผลไม้สดส่งออกโดยอ้างว่าเพื่อช่วยแก้ปัญหาที่สหภาพยุโรปตรวจพบการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์สารตกค้างและแมลงศัตรูพืช รวมทั้งยังช่วยเพิ่มศักยภาพการส่งออกสินค้าของไทยให้เป็นไปตามความต้องการของกลุ่มประเทศคู่ค้า

4. มาตรฐานการจ้างงานของสหรัฐอเมริกา Social Accountability 8000 (SA8000) เป็นมาตรฐานแรงงานโดยสมัครใจที่ตรวจสอบและรับรองโดยหน่วยงานของสหรัฐอเมริกา เช่น โรงงานที่ต้องการค้าขายกับทางยุโรป โดยเฉพาะโรงงานที่ใช้แรงงาน และอยู่ในอุตสาหกรรมที่เป็นที่สนใจกับต่างประเทศควรจะได้รับมาตรฐาน SA 8000 เพื่อยกระดับบริษัทของตนเองโดยเฉพาะอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม SA 8000 เป็นใบรับรองที่แสดงให้คนภายนอกหรือผู้ซื้อเชื่อถือได้ว่าโรงงานที่ผลิตเป็นโรงงานที่ได้มาตรฐานสากลในการจ้างแรงงาน และมีความรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งเท่ากับเป็นการยกระดับมาตรฐานการจ้างงานของประเทศนั้นๆ ได้ระดับหนึ่ง

5. Worldwide Responsible Apparel Production (WRAP) เป็นมาตรการโดยสมัครใจ

ที่กำหนดมาตรฐานแรงงานโดย American Apparel and Footwear Association และใช้บังคับเฉพาะอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเท่านั้น เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาและยุโรปได้ผลักดันให้มีการนำมาตรฐานแรงงานและความรับผิดชอบทางสังคมมาใช้เป็นมาตรการเกี่ยวโยงกับการค้ามาตลอด

6. มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Measures : SPS) เป็นมาตรการที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพและความปลอดภัยของอาหารต่อผู้บริโภค ความปลอดภัยต่อการปลอดแมลง เชื้อโรค และโรคต่างๆ ในพืชไม่ให้มีการระบาดต่อไป รวมทั้งมาตรการที่เกี่ยวกับความมั่นใจว่าจะไม่มีเชื้อโรคหรือโรคต่างๆ ในสัตว์ที่จะมีการระบาดได้ การใช้มาตรการ SPS นี้ต้องไม่ขัดต่อหลักการไม่เลือกปฏิบัติ นั่นคือ ต้องกระทำอย่างเท่าเทียมกันต่อสินค้าที่ผลิตภายในประเทศของตนกับสินค้านำเข้าจากประเทศอื่น รวมทั้งต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติระหว่างสินค้าที่เหมือนกันที่มาจากประเทศต่างๆ เช่น กรณีของนิวซีแลนด์มีสินค้าในกลุ่มเกษตรกรรมและอาหาร เช่น ข้าว มันสำปะหลัง ปลา ไก่ กุ้ง เป็นต้น ที่มีข้อกำหนดห้ามใช้ส่วนผสมหรือเคมีบางอย่างในการผลิตเพื่อป้องกันการมีสารตกค้างเกินระดับที่ปลอดภัย ทำให้ผู้นำเข้าจะต้องตรวจสอบว่าคุณภาพ ขนาด น้ำหนัก ทึบหน่หรือฉลากสินค้าเป็นไปตามกำหนดหรือไม่

7. มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Measures) มาตรการนี้ถูกริเริ่มขึ้นโดยประเทศที่พัฒนาแล้วแทบทั้งสิ้น โดยมีเจตนาที่จะคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทั้งของประเทศตนและของ

โลก โดยได้กำหนดมาตรการต่างๆที่ครอบคลุมถึงผลกระทบของวัสดุที่ใช้ในการผลิต กระบวนการผลิต และเศษของเหลือใช้ที่จะมีผลต่อสภาวะแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นน้ำ พื้นดิน หรืออากาศ เช่น ในกรณีของเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์นั้น สหภาพยุโรปได้มีการออกกฎระเบียบใหม่เกี่ยวกับเศษเหลือทิ้งของเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งผู้ผลิตจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อซากผลิตภัณฑ์ อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ที่หมดอายุการใช้งาน เป็นการป้องกันมิให้เศษเหลือทิ้งมีจำนวนมากขึ้น ส่งเสริมให้มีการนำมาใช้ใหม่ไม่ว่าจะเป็นการ Reuse หรือ Recycle มีการคืนสภาพ (Recovery) เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบที่จะมีต่อสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการกำจัดและทำลาย เป็นต้น

ประเภทที่สาม มาตรการกีดกันที่มีใช้ภายในรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับมาตรการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายใน ได้แก่

1. มาตรการการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti – Dumping Duty : AD) เป็นมาตรการทางการค้าที่ประเทศผู้นำเข้าใช้เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในที่ได้รับความเสียหาย หรือมีแนวโน้มที่จะได้รับความเสียหายจากการทุ่มตลาด อันเกิดจากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศที่ไม่เป็นธรรม การทุ่มตลาด คือ การส่งออกสินค้าจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งเพื่อประโยชน์ในทางพาณิชย์ โดยที่ราคาส่งออกนั้นต่ำกว่ามูลค่าปกติของสินค้าชนิดเดียวกันที่จำหน่ายเพื่อการบริโภคภายในประเทศผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตเอง และหากพบว่าเกิดความเสียหายของอุตสาหกรรมภายในของประเทศผู้นำเข้าซึ่งเป็นผลโดยตรงจาก

การทุ่มตลาด ประเทศที่ได้รับความเสียหายก็สามารถใช้มาตรการตอบโต้ทุ่มตลาดได้เลย โดยการเก็บอากร ซึ่งความเสียหายนั้นอาจเป็นในส่วนของสินค้าในประเทศถูกตัด ถูกกดราคา ไม่สามารถขายราคาให้สูงขึ้น ปริมาณการผลิตสินค้าภายในประเทศลดลง ปริมาณสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น อัตรากำไรลดลง ส่วนแบ่งตลาดลดลง การจ้างงานลดลง อัตราการนำเข้าสินค้าที่มีการทุ่มตลาดหรือสินค้าที่ได้รับการอุดหนุนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดหรือแนวโน้มที่ผู้ผลิตสินค้าทุ่มตลาดหรือสินค้าที่ได้รับการอุดหนุนจะส่งสินค้าไปยังประเทศผู้นำเข้าสูงขึ้น

2. มาตรการตอบโต้การอุดหนุน (Countervailing Duty : CVD) คือ การที่ประเทศสมาชิกสามารถเรียกเก็บอากรการตอบโต้การอุดหนุนต่อสินค้านำเข้าจากต่างประเทศที่ให้การอุดหนุน ซึ่งการอุดหนุนเป็นรูปแบบที่รัฐบาลอุดหนุนให้กับผู้ผลิตในประเทศ เช่น เงินที่รัฐบาลจ่ายให้โดยตรงแก่ผู้ผลิตในประเทศ เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ การยกเว้นภาษี การเข้าร่วมทุนของรัฐบาล การประกันราคาสินค้าเกษตรกรรม เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยให้ผู้ผลิตมีต้นทุนการผลิตต่ำลงเพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ เช่น การที่รัฐบาลสหภาพยุโรปให้เงินช่วยเหลือแก่เกษตรกร เป็นต้น นอกจากนี้การให้การอุดหนุนอาจอยู่ในรูปการช่วยเหลือทางอ้อม เช่น การให้บริการพิเศษแก่ผู้ส่งออก อาจเป็นการให้ความช่วยเหลือในเรื่องข้อมูล การสนับสนุนการทำ โรดโชว์ในต่างประเทศ การช่วยเหลือติดต่อกับลูกค้าในต่างประเทศ เป็นต้น ผลกระทบจากการให้การอุดหนุนนั้นมีความคล้ายคลึงกับ

การเก็บภาษี ผู้ที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดคือ ผู้ผลิตในประเทศ ส่วนผู้ที่เสียผลประโยชน์ คือ ผู้ผลิตจากต่างประเทศ นอกจากนี้ผู้บริโภคในประเทศ คือ ผู้ที่ต้องรับภาระ เพราะเงินอุดหนุน คือ ภาษีเงินได้ของประชาชน เนื่องจากในทางปฏิบัติทำให้การอุดหนุนมักไม่สนองวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของรัฐบาลที่ต้องการช่วยให้อุตสาหกรรมในประเทศเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ และควรที่จะผลิตสินค้าได้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น หรืออีกนัยหนึ่ง คือ ในราคาถูกลง แต่ตรงกันข้ามเงินอุดหนุนกลับถูกไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง คือ มักจะไปปกป้องความไม่มีประสิทธิภาพของอุตสาหกรรม แทนที่จะไปส่งเสริมหรือพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นการมีมาตรการตอบโต้การอุดหนุนนั้นเพื่อปรับให้ราคาสินค้านำเข้าสูงขึ้น โดยการใช้แนวทางนี้มีหลักเกณฑ์ว่าจะต้องมีการพิสูจน์ว่าการอุดหนุนจะก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศนั้นๆ หรือไม่

3. ความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง (Safeguard Agreement) ความตกลงนี้เปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกสามารถใช้มาตรการปกป้องได้ โดยการเพิ่มภาษีนำเข้า การกำหนดโควตาหรือการกำหนดปริมาณนำเข้าสินค้าเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศจากการนำเข้าสินค้าประเภทเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน ในปริมาณที่เพิ่มขึ้นมากอย่างผิดปกติ จนทำให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมในประเทศ

มาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษีประเภทต่างๆ ข้างต้นนั้นมักถูกตีการค้ำระหว่างประเทศกำกับ

ดูแลเพื่อให้ประเทศต่างๆ ถือปฏิบัติ มาตรการเหล่านี้จึงสามารถใช้ได้อย่างชอบธรรมโดยไม่ถือว่าเป็นการกีดกันทางการค้าหากใช้ตามความตกลงและใช้อย่างไม่เลือกปฏิบัติระหว่างสินค้านำเข้าจากประเทศต่างๆ และกับสินค้าที่ผลิตในประเทศ แต่กรณีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสำหรับสินค้านำเข้า แม้ว่าประเทศที่ใช้มาตรฐานดังกล่าวจะไม่ได้เลือกปฏิบัติก็อาจก่อให้เกิดปัญหาการกีดกันทางการค้าได้หากข้อกำหนดนั้นสูงเกินกว่าระดับมาตรฐานที่ยอมรับได้ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วเป็นการยากที่จะกำหนดระดับมาตรฐานที่ยอมรับได้ การสร้างกฎกติกาการค้าระหว่างประเทศนี้นับว่าเป็นความพยายามในระดับหนึ่งในการกำกับดูแลการใช้มาตรการทางการค้าของประเทศต่างๆ โดยกำหนดว่าประเทศต่างๆ จะไม่ใช้มาตรการที่อาจสร้างอุปสรรคต่อสินค้านำเข้าจากประเทศอื่นอย่างไม่จำเป็น

สรุปและข้อเสนอแนะบางประการ

จากเนื้อหาของบทความข้างต้น สรุปได้ว่า ภายใต้ความพยายามลดภาษีเพื่อให้เกิดการค้าที่เสรีในปัจจุบัน แต่ในทางตรงกันข้ามประเทศต่างๆ กลับมีความพยายามในการนำเอามาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษีมาใช้แทนมากขึ้นทั้งนี้เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศและปกป้องผู้ผลิตหรือผู้บริโภคของตน มาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษีมียุทธศาสตร์หลายประเภทสามารถแบ่งได้เป็นมาตรการด้านการจำกัดปริมาณ มาตรการด้านคุณภาพและสิ่งแวดล้อม และมาตรการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายใน

ถึงแม้ว่าจะมีการสร้างกฎกติกาการค้าระหว่างประเทศในการกำกับดูแลการใช้มาตรการทางการค้าของประเทศต่างๆ โดยกำหนดว่าประเทศต่างๆ จะไม่ใช่มาตรการที่อาจสร้างอุปสรรคต่อสินค้านำเข้าจากประเทศอื่นอย่างไม่จำเป็น ก็ตาม แต่อย่างไรก็ตามมาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษีอาจส่งผลต่อผู้ประกอบการหลายทาง เช่น ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นเพราะต้องทำตามมาตรฐานที่กำหนด หรืออาจเกิดการเบี่ยงเบนทางการค้าหรือการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่น ดังนั้นผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทางเทคโนโลยีเพื่อผลิตสินค้าให้ได้ตามมาตรฐาน หากไม่สามารถปรับตัวได้ก็จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

บทความนี้จึงมีข้อเสนอแนะบางประการที่ผู้เขียนเห็นว่าสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการปรับตัวของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อรับมือกับมาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษีที่กำลังแพร่หลายในสังคมการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันได้ มีดังนี้

1. ภาครัฐและเอกชนในฐานะผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการจะต้องร่วมมือกันโดยไม่ให้เป็นความรับผิดชอบของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยภาครัฐจะต้องเผยแพร่ข่าวสาร กฎระเบียบ มาตรการต่างๆ ให้เอกชนได้รับทราบอย่างรวดเร็ว

2. ภาครัฐจะต้องติดตามและเจรจาการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากบางมาตรการที่สามารถที่จะเจรจาลดความเข้มข้นลงได้

3. หน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐจะต้องเตรียมความพร้อมภายในด้านมาตรฐานสินค้า ทั้งการส่งออกและการนำเข้า การจัดทำระบบ

ควบคุมการส่งออกและนำเข้า สินค้าที่ตรวจสอบแล้วว่าสามารถใช้ประโยชน์ได้สองทาง เช่น สินค้าบางชนิดสามารถใช้เป็นวัตถุดิบในการทำอาวูก็จะต้องมีการขึ้นทะเบียนขออนุญาตการส่งออกหรือนำเข้า เป็นต้น

4. ภาคเอกชนในฐานะผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการจะต้องศึกษาภาวะเปรียบเทียบให้ชัดเจน พร้อมทั้งเพิ่มศักยภาพ และลดต้นทุนการผลิตสินค้าเพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

5. ภาคเอกชนในฐานะผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการควรมีการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

ทั้งนี้เนื่องจากมาตรฐานที่กำหนดออกมาส่วนใหญ่จะเป็นมาตรฐานเอกชนคู่ค้ากำหนดขึ้น แม้ว่าจะไม่ได้เป็นมาตรฐานบังคับแต่ผู้ประกอบการและภาครัฐจะต้องยกระดับพัฒนามาตรฐานและคุณภาพของสินค้าที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่ต้องการสินค้าที่มีมาตรฐานสูงขึ้น มีคุณภาพ ความปลอดภัย และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการภาคเอกชนสามารถเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน เพราะแนวโน้มประเทศคู่ค้าจะนำมาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษีมาใช้เป็นข้ออ้างในการค้าระหว่างประเทศและขยายขอบเขตไปสู่ระดับสากลมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2549) “โครงการศึกษามาตรการกีดกันทางการค้ารูปแบบใหม่ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : www.mfa.go.th (5 กุมภาพันธ์ 2553)
- “คู่ค้าหลักกลับมิดกีดกันค้าไทยปี 51 จับตามาตรการ CSR อี ยูมาแรง” (2551) ฐานเศรษฐกิจ. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : www.logisticsdigest.com (5 กุมภาพันธ์ 2553)
- รัตนา สายคณิต และ พุทธกาล รัชธร. (2549) เศรษฐศาสตร์การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ และคณะ. (2552) กฎกติกา WTO เล่มที่หนึ่ง: กฎกติกาทั่วไป. โครงการ WTO Watch กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- ลธิชัย ฝรั่งทอง. (2552) “มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://www.nidambe11.net/ekonomiz/2009_q2.htm (5 กุมภาพันธ์ 2553)
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (กรกฎาคม – กันยายน 2543) “มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี : การกีดกันทางการค้า ... อารุญยุคการค้าเสรี” **เกษตรกรรม** 4 (25) หน้า 1 - 18.
- “มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด” (ม.ป.ป.) [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://www.gotoknow.org/file/oula_ray/มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด.doc (7 กุมภาพันธ์ 2553)
- International Herald Tribune. (2003) “Nontariff Trade Barriers are Growing” [Online] Available : <http://www.globalpolicy.org/component/content/article/162-general/27842.html> (7 กุมภาพันธ์ 2553)
- Beghin. John C. (December 2006) “Nontariff Barriers” [Online] Available : http://www.econ.iastate.edu/research/webpapers/paper_12703.pdf (4 กุมภาพันธ์ 2553)
- Krugman Paul R. and Obstfeld Maurice. (2006) **International Economics** : Theory and Policy. 7th ed. Boston : Pearson.
- Carbaugh. Robert J. (2006) **International Economics**. 10th ed. Australia : Thomson.
- คณะกรรมการร่วม WTO.(ม.ป.ป.) “มาตรการอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non Tariff Barriers : NTBs)” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.wtothailand.or.th/ntbs.html> (3 กุมภาพันธ์ 2553)

คำแนะนำในการส่งต้นฉบับวารสาร มจร. วิชาการ

กองบรรณาธิการวารสาร มจร.วิชาการ ขอเรียนเชิญท่านผู้สนใจส่งบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร มจร.วิชาการ โดยที่บทความของท่านต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ในระหว่างการรอพิจารณาจากวารสารอื่น และ กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการตรวจทานแก้ไขต้นฉบับตามเกณฑ์

ประเภทของเนื้อหา

วารสาร มจร. วิชาการ แบ่งคอลัมน์ของวารสารออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. รายงานการวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ (วิทยานิพนธ์ ไม่ควรเกิน 1 ปี) เรื่องละประมาณ 10 หน้า กระดาษขนาด A4
2. บทความทางวิชาการ พร้อมบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมทั้งคำสำคัญ เรื่องละประมาณ 10 หน้ากระดาษขนาด A4
3. สรุปรายการอภิปราย สัมมนา บทความพิเศษ ในหัวข้อที่น่าสนใจ เรื่องละประมาณ 5 หน้า กระดาษขนาด A4

การเตรียมต้นฉบับและส่งต้นฉบับ

- ◆ ต้นฉบับต้องพิมพ์ด้วย Microsoft Word ตัวอักษร CordiaUPC ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์ (point) ใช้กระดาษขนาด A4
- ◆ ชื่อเรื่องพิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลางหน้ากระดาษ ชื่อผู้เขียนอยู่ใต้ชื่อเรื่องเยื้องลงมาทางขวามือ ส่วนตำแหน่งทางวิชาการและสถานที่ทำงานของผู้เขียนให้พิมพ์ไว้เป็นเชิงอรรถในหน้าแรก
- ◆ การใช้ภาษาอังกฤษ ควรใช้เฉพาะคำที่ยังไม่มีคำแปลภาษาไทย หรือแปลแล้วไม่ได้ความหมายชัดเจน แล้วเขียนภาษาไทยทับศัพท์ และวงเล็บภาษาอังกฤษกำกับ
- ◆ บทความที่เป็นรายงานการวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ ควรเขียนเรียงลำดับดังนี้
 - ชื่อเรื่อง (Title)
 - ชื่อผู้ทำงานวิจัย (Author)
 - บทคัดย่อ (Abstract) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 - คำสำคัญ (Key Word) ระบุคำสำคัญหรือวลีสั้นๆ เพียง 2 - 5 คำ
 - บทนำ (Introduction)
 - วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objective)
 - วิธีดำเนินงานวิจัย (Method)
 - ผลของการวิจัย (Result)
 - การอภิปรายผล (Discussion) และข้อเสนอแนะ

◆ การอ้างอิงและเอกสารอ้างอิง

- การอ้างอิง (Citation) ใช้ระบบนามปี (Year-Date)
- เอกสารอ้างอิง (References) ให้เรียงตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่งหรือชื่อเรื่อง (ในกรณีที่ไม่มีผู้แต่ง)

การส่งต้นฉบับ

1. การส่งต้นฉบับทางไปรษณีย์

ส่งต้นฉบับ 1 ชุด และสำเนา 2 ชุด พร้อมแผ่นดิสเก็ตที่กองบรรณาธิการ วารสาร มจก. วิชาการ (สำนักพัฒนาวิชาการ) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เลขที่ 18/18 ถนนบางนา-ตราด ต.บางโฉลง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

2. การส่งต้นฉบับทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ส่งต้นฉบับมายัง **offofad@hcu.ac.th**

การอ้างอิง

ให้ใช้การอ้างอิงแทรกในเนื้อหาแบบนาม-ปี (Year-Date) ยกเว้นการเสริมความ การขยายความ หรือการโยงความ ให้ใช้เชิงอรรถ สำหรับการอ้างอิงแบบนาม-ปี มีรูปแบบดังนี้

(ผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้าที่ใช้ในการอ้างอิง)

ชาวไทย ให้ใส่ชื่อและนามสกุลตามปกติ เช่น (กาญจนา นาคสกุล, 2538 : 19) เป็นต้น
ชาวต่างประเทศใส่ชื่อสกุลเท่านั้น เช่น Larry Long ให้ระบุ (Long, 2002 : 48) เป็นต้น
กรณีผู้แต่งเป็นหน่วยงานให้ระบุหน่วยงานสูงสุดก่อนแล้วตามด้วยหน่วยงานย่อย เช่น (กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย, 2548 : 20)

เอกสารไม่ปรากฏผู้แต่ง ให้ระบุชื่อเรื่องแทนชื่อผู้แต่งและพิมพ์ด้วยตัวหนา/เข้ม
(วรรณคดีอีสานเรื่อง ผาแดงนางไอ่, 2524 : 159)

การอ้างอิงเอกสารทุติยภูมิ

ในกรณีที่ไม่สามารถหาเอกสารนั้นๆ ได้ ให้ระบุเอกสารทุติยภูมิก่อน เว้น 2 ระยะ ตามด้วยข้อความ "อ้างอิงจาก" ในภาษาไทย หรือ "citing" ในภาษาต่างประเทศ และตามด้วยเอกสารปฐมภูมิ
(วิมลศิริ ร่วมสุข, 2522 : 1 อ้างอิงจาก พระพรหมมุนี, 2505 : 354)
(Long and Horrison, 1985 : 200 Citing Knight, 1943 : 295)

เว็บไซต์ ที่ได้จากการสืบค้น Internet ผลลัพธ์ที่ได้อาจปรากฏในรูปของหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ การอ้างอิงเว็บไซต์มีรูปแบบดังนี้

หนังสือ	(Harnack and Kleppinger, 2000 : Online)
วารสาร	(Joyce, March 1999 : Online)
หนังสือพิมพ์	(Wren, 5 May 1999 : Online)

เอกสารอ้างอิง

1. หนังสือ มีรูปแบบดังนี้

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์)// ชื่อเรื่อง.// ครั้งที่พิมพ์.// สถานที่พิมพ์.// ผู้รับผิดชอบในการพิมพ์.

เชิดชาย เหล่าหล้า. (2529) **กลุ่มประเทศยุโรปตะวันออก : การเมือง การเศรษฐกิจ การสังคม และการทหาร**. กรุงเทพมหานคร : แพร์พิทยา.

Long, Ben. (2001) **Complete Digital Photography**. Hingham, Mass. : Charles River Media.

2. บทความในหนังสือ โดยอ้างเพียงบางบท บางเรื่อง หรือบางตอนของหนังสือเท่านั้น มีรูปแบบดังนี้

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์)// "ชื่อบทความ ชื่อเรื่อง ชื่อตอน"//ใน//ชื่อเรื่อง.//ชื่อบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม.// หน้า/หน้าที่ตีพิมพ์บทความ ชื่อบท ชื่อตอน.//ครั้งที่พิมพ์.//สถานที่พิมพ์.//ผู้รับผิดชอบในการพิมพ์.

พะยอม แก้วกำเนิด. (2525) "ความหมายของวัฒนธรรม" ใน **ห้องสมุดวัฒนธรรม**. ฉัตรชัย ศุภกรกาญจน์, บรรณาธิการ. หน้า 1-6. นครศรีธรรมราช : ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.

"เวลา" (2525) ใน **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่ม 2**. หน้า 33 – 36. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน.

3. วิทยานิพนธ์ มีรูปแบบดังนี้

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์.// (ปีที่พิมพ์)// ชื่อวิทยานิพนธ์.// วิทยานิพนธ์/อักษรย่อของปริญญา// (ชื่อสาขาวิชา หรือภาควิชา)// สถานที่ตั้งสถาบันการศึกษา.// บัณฑิตวิทยาลัย// ชื่อสถาบันการศึกษา.

นริศรา เกตวัลท์. (2538) **การศึกษาเชิงวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของผู้หญิงในนวนิยายของสุวัฒน์ วรดิลก ในช่วง พ.ศ. 2492-พ.ศ. 2528**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปรารธนา ปุษปาคม. (2536) **การแสวงหาสารนิเทศของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

4. บทความในวารสาร มีรูปแบบดังนี้

ผู้แต่ง.// (เดือนปีที่พิมพ์)// "ชื่อบทความ"// ชื่อวารสาร.// ปีที่หรือเล่มที่/ (ฉบับที่)/ หน้า/เลขหน้าที่ปรากฏบทความ.

นครชัย เพื่อนปฐม. (มกราคม-มีนาคม 2540) “การค้นหาทางการแพทย์ใน World Wind Web” **สงขลา นครินทร์เวชสาร**. 15 (1) หน้า 27-34.

Doran, Kirk. (January 1996) “Unified Disparity : Theory and Practice of Union Listing” **Computer in Libraries**. 16 (1) page 39-45.

5. **เว็บไซต์** ที่ได้จากการสืบค้น Internet ผลลัพธ์ที่ได้อาจปรากฏในรูปแบบของหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ เอกสารอ้างอิงเว็บไซต์มีรูปแบบดังนี้

5.1 หนังสือ

Harnack, Andrew and Kleppinger, Eugene. (2000) **Online! A Reference Guide to Using Internet Sources**. Boston : Bedford/St. Martin’s. [Online] Available : <http://www.bedfordstmartins.com/online> (10 August 2005)

5.2 วารสาร

Joyce, Michael. (5 March 1999) “On the Birthday of the Stranger (in Memory of John Hawkes)” **Evergreen Review**. [Online] Available : <http://www.evergreenreview.com/102/evexcite/joyce/nojoyce.html> (10 August 2005)

5.3 หนังสือพิมพ์

Wren, Christopher. (5 May 1999) “A Body on Mt. Everest, a Mystery Half-Solved” **New York Times on the Web**. [Online] Available : <http://search.nytimes.com/search/daily/bin/fastweb?getdoc+site+site+87604+0+wAAA+%22a%7Ebody%7Eon%7Eemt.%7EEverest%22> (10 August 2005)

เอกสารอ้างอิงแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

ให้ระบุแหล่งข้อมูลทุติยภูมิก่อน ค้นด้วยข้อความ “อ้างอิงจาก” ในภาษาไทย หรือ “citing” ในภาษาต่างประเทศ ตามด้วยแหล่งสารสนเทศปฐมภูมิ ดังตัวอย่าง

แมนมาส ชาลิต. (2509) **ประวัติหอสมุดแห่งชาติ**. พระนคร : กรมศิลปากร อ้างอิงจาก สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 4. (2459) **ตำนานหอพระสมุด หอพระมณเฑียรธรรม หอวชิรญาณหอพุทธศาสนสังคหะ และหอสมุดสำหรับพระนคร**. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร.

ใบสมัครสมาชิก วารสาร มฉก.วิชาการ

ที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน กองบรรณาธิการวารสาร มฉก.วิชาการ

ข้าพเจ้า (นาย, นาง, นางสาว).....นามสกุล.....

สังกัด - ที่อยู่.....

มีความประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกวารสาร มฉก. วิชาการ ฉบับละ 60 บาท (เป็นรายปี 2 ฉบับ = 120 บาท)

โปรดส่งวารสารมาตามที่อยู่ ดังนี้

.....

พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้ส่ง

ธนาคัตสั่งจ่าย ปณ.บางพลี เลขที่.....

ในนาม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

เช็คขีดคร่อม สั่งจ่ายในนาม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ธนาคาร.....สาขา.....

เลขที่.....ลงวันที่.....

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

และส่งมายัง กองบรรณาธิการ วารสาร มฉก.วิชาการ

18/18 ถนนบางนา-ตราด กม.18

ต.บางโหลง อ.บางพลี

สมุทรปราการ 10540

ทั้งนี้ท่านประสงค์ให้ออกใบเสร็จรับเงินในนาม

บุคคล ชื่อ.....

สถาบัน.....

ขอแสดงความนับถือ

.....
 (.....)

ตำแหน่ง.....

